БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн албаны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2024/145/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл
Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Х.Еркебулан
Утас: 99427667 Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 2
Асуудлыг онцолсон хэсэг .... **Error! Bookmark not defined.**
Аудитын гол асуудал .... **Error! Bookmark not defined.**
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 2
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА .... **Error! Bookmark not defined.**
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 13
4.1 Ерөнхий зүйл 13
4.2 Материаллаг байдал 14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар 15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 15
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,718,096.01**	**7,137,853.91**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	2,718,096.01	7,137,853.91
354	**Хангамжийн материал**	2,718,096.01	7,137,853.91
35410	Бичиг хэргийн материал	35,000.00	35,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,026,800.00	2,816,800.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,656,296.01	2,394,154.01
35470	Бусад хангамжийн материал		1,891,899.90
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**368,291,321.79**	**406,930,724.37**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	368,291,321.79	406,930,724.37
392	**Биет хөрөнгө**	363,044,921.79	400,261,085.37
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	341,864,252.45	341,864,252.45
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(64,505,781.10)	(80,333,026.18)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	91,089,999.00	91,089,999.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,210,832.83)	(68,139,999.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	70,623,684.00	83,169,684.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(48,440,128.25)	(54,786,894.87)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	19,360,590.00	24,790,590.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,637,839.58)	(18,934,339.82)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	710,036,299.16	764,586,299.16
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(677,165,321.06)	(683,075,479.37)
39217	Ном	30,000.00	30,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	5,246,400.00	6,669,639.00
39301	Программ хангамж	1,681,400.00	3,104,639.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,681,400.00)	(1,681,400.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,246,400.00	5,246,400.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**371,009,417.80**	**414,068,578.28**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**1,174,450.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	1,174,450.00
413	**Өглөг**	-	1,174,450.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		1,174,450.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**371,009,417.80**	**412,894,128.28**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	371,009,417.80	412,894,128.28
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	920,900,258.12	920,900,258.12

51101	Өмч: - төрийн	920,900,258.12	920,900,258.12
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(847,633,464.66)	(805,748,754.18)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(847,633,464.66)	(847,633,464.66)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	41,884,710.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	297,742,624.34	297,742,624.34
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**371,009,417.80**	**414,068,578.28**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**316,078,834.00**	**423,562,503.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**75,449,239.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	-	75,449,239.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө		73,949,239.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал		1,500,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**316,078,834.00**	**348,113,264.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	60,433,148.00	-
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	60,433,148.00	-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	4,210,964.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,210,964.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	255,645,686.00	343,902,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	255,645,686.00	343,902,300.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**271,772,794.88**	**381,677,792.52**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**271,772,794.88**	**381,677,792.52**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	266,772,794.88	368,076,428.60
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	180,742,735.23	255,916,286.08
210101	Үндсэн цалин	124,178,041.24	155,018,950.00
210102	Нэмэгдэл	20,162,240.40	52,101,141.85
210104	Урамшуулал	40,000.00	4,655,538.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	36,362,453.59	44,140,655.34
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	16,495,756.00	28,200,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,939,119.00	18,392,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,771,884.00	2,502,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,082,807.00	1,801,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	481,177.00	500,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,220,769.00	5,004,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	11,264,000.00	16,669,766.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,488,160.00	3,212,766.00

210302	Түлш, халаалт	8,400,000.00	13,187,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,375,840.00	270,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	11,376,419.77	12,834,840.10
210401	Бичиг хэрэг	1,138,250.00	1,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,250,969.77	9,398,840.10
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	899,200.00	1,486,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88,000.00	249,200.00
2105	**Нормативт зардал**	218,000.00	410,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	218,000.00	410,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,843,400.00	3,355,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,828,400.00
210604	Урсгал засвар	1,843,400.00	1,526,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,634,000.00	2,768,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,634,000.00	2,768,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,043,100.00	4,116,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	150,400.00	3,129,350.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	176,800.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	64,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	168,900.00	3,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	293,600.00	835,000.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	50,800.00	
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	42,155,383.88	43,805,836.42
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,283,011.00	7,748,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	748,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	31,472,372.88	35,309,836.42
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	5,000,000.00	13,601,363.92
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	13,466,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	12,752,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	714,000.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	5,000,000.00	134,863.92
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	134,863.92
213504	Хөрөнгийн	5,000,000.00	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**44,306,039.12**	**41,884,710.48**
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**44,306,039.12**	**41,884,710.48**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**255,645,686.00**	**348,113,264.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**255,645,686.00**	**348,113,264.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	**4,210,964.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,210,964.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**255,645,686.00**	**343,902,300.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	255,645,686.00	343,902,300.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**254,347,066.00**	**348,113,264.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**254,347,066.00**	**348,113,264.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**254,347,066.00**	**334,511,900.08**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**198,614,359.23**	**254,741,836.08**
210101	Үндсэн цалин	141,332,466.64	153,844,500.00
210102	Нэмэгдэл	21,013,351.40	52,101,142.35
210104	Урамшуулал	40,000.00	4,655,538.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	36,228,541.19	44,140,654.84
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**16,582,156.00**	**28,200,000.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	9,845,419.00	18,192,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,865,884.00	2,502,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,082,807.00	2,001,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	329,877.00	500,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,458,169.00	5,004,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**11,264,000.00**	**15,472,766.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,864,000.00	3,212,766.00
210302	Түлш, халаалт	8,400,000.00	11,760,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	500,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**11,376,419.77**	**14,769,698.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,001,800.00	1,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,592,419.77	10,337,698.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,694,200.00	2,105,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88,000.00	627,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**261,400.00**	**2,301,900.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	261,400.00	2,301,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,800,000.00**	**3,645,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		1,074,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		71,000.00
210604	Урсгал засвар	1,800,000.00	2,500,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,634,000.00**	**2,768,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,634,000.00	2,768,000.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,043,100.00**	**4,116,700.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	150,400.00	2,214,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	176,800.00	285,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,300.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	168,900.00	397,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	293,600.00	822,400.00
210807	Газрын төлбөр	37,300.00	131,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	50,800.00	
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	11,771,631.00	8,496,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,371,631.00	7,496,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	1,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**-**	**13,601,363.92**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	13,466,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		12,752,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		714,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	**134,863.92**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		134,863.92
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**1,298,620.00**	**-**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-**	**-**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	1,298,620.00	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	**Үзүүлэлт**	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Дахин үнэлгээний нөөц**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн**
C01	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	876,594,219.00	297,742,624.34	(847,633,464.66)	326,703,378.68
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**876,594,219.00**	**297,742,624.34**	**(847,633,464.66)**	**326,703,378.68**
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				-

C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			44,306,039.12	44,306,039.12
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**876,594,219.00**	**297,742,624.34**	**(803,327,425.54)**	**371,009,417.80**
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**876,594,219.00**	**297,742,624.34**	**(803,327,425.54)**	**371,009,417.80**
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				**-**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**876,594,219.00**	**297,742,624.34**	**(803,327,425.54)**	**371,009,417.80**
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
D08	Тайлант үеийн үр дүн			41,884,710.48	41,884,710.48
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**876,594,219.00**	**297,742,624.34**	**(761,442,715.06)**	**412,894,128.28**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**343,902,300.00**	**343,767,436.08**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	343,902,300.00	343,767,436.08
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	330,435,800.00	330,300,936.08
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	253,202,200.00	253,067,336.08
210101	Үндсэн цалин	152,800,000.00	152,800,000.00
210102	Нэмэгдэл	54,502,200.00	52,101,142.35
210104	Урамшуулал	3,000,000.00	4,425,538.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	42,900,000.00	43,740,654.84
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	28,200,000.00	28,200,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,192,000.00	18,192,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,502,000.00	2,502,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,001,600.00	2,001,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	500,400.00	500,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,004,000.00	5,004,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14,385,000.00	14,385,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,125,000.00	2,125,000.00

210302	Түлш, халаалт	11,760,000.00	11,760,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	500,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	14,427,000.00	14,427,000.00
210401	Бичиг хэрэг	1,700,000.00	1,700,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,000,000.00	10,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,100,000.00	2,100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	627,000.00	627,000.00
2105	**Нормативт зардал**	2,301,900.00	2,301,900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,301,900.00	2,301,900.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,785,000.00	2,785,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	714,000.00	714,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	71,000.00	71,000.00
210604	Урсгал засвар	2,000,000.00	2,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,768,000.00	2,768,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,768,000.00	2,768,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,116,700.00	4,116,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,067,200.00	2,067,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	285,000.00	285,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	180,600.00	180,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	397,900.00	397,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000.00	85,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	970,000.00	970,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	131,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	8,250,000.00	8,250,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,250,000.00	7,250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,000,000.00	1,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	13,466,500.00	13,466,500.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	13,466,500.00	13,466,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,752,500.00	12,752,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	714,000.00
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**343,902,300.00**	**343,767,436.08**
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	343,902,300.00	343,767,436.08
132001	Орон нутгийн төсвөөс	343,902,300.00	343,767,436.08
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	18.00	23.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	4.00	4.00

620003	Үйлчлэх ажилтан	9.00	10.00
620004	Гэрээт ажилтан	4.00	8.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**18.00**	**23.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4.00	5.00
650010	Гэрээт ажилтан	4.00	8.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	1.00	1.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**4,210,964.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,210,964.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,210,964.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,674,500.00
210101	Үндсэн цалин	1,044,500.00
210104	Урамшуулал	230,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	400,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	1,087,766.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,087,766.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	342,698.00
210402	Тээвэр, шатахуун	337,698.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	860,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	360,000.00
210604	Урсгал засвар	500,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	246,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	246,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**4,210,964.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**4,210,964.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,210,964.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь тосгоны эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх, иргэдэд төрийн үйлчилгээг хүргэх үндсэн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг Аймгийн Засаг даргын харьяа байгууллага юм.

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль болон бусад тогтоомжуудыг дагаж мөрдөх, авлига, ашиг сонирхлын зөрчилд автахгүй, ард иргэдэд төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай, ил тод хүргэх зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна.

Засгийн газрын 2023 оны “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалингийн сүлжээнд үнэмлэхгүй хэмжээний өөрчлөлт орсон.

Сангийн сайдын 2023 оны 65 дугаар “Хөтөлбөр батлах тухай” тушаалаар аккруэл суурьт УСНББОУС-ыг нэвтрүүлэх дунд хугацааны хөтөлбөрийг баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь 2023 онд дотоод аудитын шалгалтад хамрагдаагүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн албаны захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/71 тоот тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ашигладаг байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна. Байгууллагын хөтөлбөл зохих нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох заавар журмын дагуу хөтөлж, бараа материалын тайланг гаргаж, цалингийн цэсэд хавсаргах холбогдох тушаал, шийдвэр болон санхүүгийн анхан шатны баримтуудыг зохих журмаар бүрдүүлсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 47.5 сая төгрөгөөр буюу 12.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	-	-	-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	61,136.3	71,571.8	10,435.5
Үндсэн хөрөнгө	4,116,885.9	3,993,625.6	(123,260.3)
Нийт хөрөнгө	**4,178,022.2**	**4,065,197.4**	**(112,824.8)**
Өр төлбөр	18,088.0	-	(18,088.0)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,160,214.2	4,065,197.4	(95,016.8)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**4,178,302.2**	**4,065,197.4**	**(113,104.8)**

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	-	-	-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	2,718.1	7,137.8	4,419.7
Үндсэн хөрөнгө	368,291.3	406,930.7	38,639.4
Нийт хөрөнгө	**371,009.4**	**414,068.5**	**43,059.1**
Өр төлбөр	-	1,174.4	1,174.4
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	371,009.4	412,894.1	41,884.7

Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**371,009.4**	**414,068.5**	**43,059.1**

Мөнгөн хөрөнгө, авлага, урьдчилгаа дансанд өөрчлөлт гараагүй бол бараа материалын данс, үндсэн хөрөнгийн дансанд бага дүнтэй өөрчлөлт гарсан байна.

Бараа материалын данс оны эхэнд 2.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба төсвийн хөрөнгөөр нийт 28.7 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 1.5 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэгүй хүлээн авч, 25.8 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст 7.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 371.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба тайлант онд 73.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, оны эцэст 406.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Өглөг дансны оны эцэст 1.1 сая төгрөгийн цалингийн ашгийн татварын өглөгтэй гарсан байна.

Тайлант оны үр дүнгээр Засгийн газрын хувь оролцоо данс 41.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр зарлагын нийт дүнг 296.5 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсвийн төслийг хянаж, төсвийн төслийн саналаас урсгал засварын зардал 284.2 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 12.3 сая төгрөгөөр нийтдээ 47.4 сая төгрөгөөр нэмж, 343.9 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 47.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 343.9 сая төгрөгөөр тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 343.8 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжилт авахаар тусгасан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 343.8 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, жилийн эцэст 0.1 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 343.8 сая төгрөг буюу 99.9 хувьтай байна. Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас 0.1 сая төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	325,435.8	325,300.9	134.9	99.9%
2	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	13,466.5	13,466.5	0	100.0%
3	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	5,000.0	5,000.0	0	100.0%
4	Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөх сэргээх зардал	0	0	0	0%
	Дүн	**343,902.3**	**343,767.4**	**134.9**	**99.9%**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь аймгийн Статистикийн газраас хагас жилийн тооллогын зардалд 0.9 сая төгрөгийн, аймгийн ИТХ-аас хамтарсан багийн зардалд 0.3 сая төгрөгийн, 3.0 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого орж, нийтдээ 4.2 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, хангамж бараа материал, эд хогшил худалдан авах, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 4.2 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь 2023 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн алба нь 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 12 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 271.8 сая төгрөгөөс 2.0 хувиар буюу 5.4 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэх шатанд материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 381.7 сая төгрөгөөс 2.0 хувиар буюу 7.6 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоов.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор нэмэгдэл цалин, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж зардлыг нийтдээ 0.1 сая төгрөгөөр хэмнэсэн байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээллээс санхүүгийн тайлангийн аудитын программд орсон мэдээллийн хэрэгжилтийг шалгасан.

Шилэн дансанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын нийтдээ 348.2 сая төгрөгийн 15 мөнгөн гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 158.2 сая төгрөгийн 15 мөнгөн гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 4.2 сая төгрөгийн 8 мөнгөн гүйлгээг бүрэн мэдээлсэн байна. Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 100 хувьтай байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй тул нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар эхний хагас жилийн баримтыг хүлээн авч түүвэр сорил хийсэн бөгөөд алдаа зөрчил илрээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар 0.1 сая төгрөгийн акт, 57.5 сая төгрөгийн албан шаардлага, 5.8 сая төгрөгийн зөвлөмж өгөгдсөнийг хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 3 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	0.1	1	0.1	100
Албан шаардлага	1	57.5	1	57.5	100
Зөвлөмж	1	5.8	1	5.8	100
Нийт дүн	**3**	**63.4**	**3**	**63.4**	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарал хандуулах зүйл гараагүй. Цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалж аудитаар санхүүгийн тайлан гаргалт, эрсдэлтэй гэж сонгосон данс, ажил гүйлгээнүүдэд горим сорил хэрэгжүүлсэн. Орон нутгийн төсвөөс болон ОНХС-гаас авсан санхүүжилтийн зарцуулалтын тооцоог гүйцэтгэлийн шалгалтаар дэлгэрэнгүй шалгах шаардлагатай.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй. Аудитаар нийт 5.9 сая төгрөгийн зөрчил[1] илэрч 5.9 сая төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1.1.Илрүүлэлт:

Цалингийн зардлын төсвөөс ажилтнуудад 5.9 сая төгрөгийн түлээ, нүүрсний хөнгөлөлтийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2023 оны 211 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангилал”-тай нийцээгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалт, Сангийн сайдын 2023 оны 211 дүгээр тушаалаар баталсан журмын дагуу зардлын эдийн засгийн ангиллыг мөрдөж, батлагдсан төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байдлаар төлөвлөж, зарцуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалингийн зардлаас түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон	1	5,900.0					1	5,900.0				
Дүн	**1**	**5,900.0**					**1**	**5,900.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

	Нийт зөрчил	Үүнээс

Цагааннуур тосгоны Захирагчийн албаны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Зөрчлийн товч утга			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								